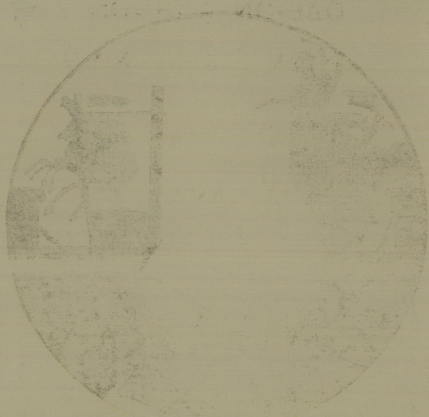
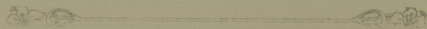

2-12-1930 1

UNION
ANON

174

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

1871

ΣΥΜΦΩΝΙΚΑΙ — ΛΑΪΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Γ. Ν. ΝΑΖΟΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 1930 ὥραν 6.30' μ.μ. ἀκριβῶς

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΤΟΥ

ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893-1930

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΔΗΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΜΠΡΑΞΙΣ

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΙΤΑΛΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

ALFREDO CASELLA

Σολιστ (Πιάνο) καὶ διευθυντὴς ὀρχήστρας

*Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συναυλίας ἡ εἴσοδος ἐπιτρέπεται
μόνον κατὰ τὰ διαλείμματα.*

ΤΥΠΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ — Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ — 5757

Τὴν Κυριακὴν 30 Νοεμβρίου, ὥραν 11 π. μ. ἡ ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

Τιμὴ ἀναλυτικῶν προγράμματος Δρ. 5.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Συμφωνία αρ. 11. (Στρατιωτική) JOS. HAYDN

- I Adagio. Allegro.
- II Allegretto.
- III Menuetto. Moderato.
- IV Finale. Presto.

Υπό της ορχήστρας
(πρώτη εκτέλεσις)

2. Παράλλαξι επί θέματος τοῦ Jos. Haydn : JOH. BRAHMS Chorale St. Antoni. (Andante). Έργον 56 α

- I Poco piu animato.
- II Piu vivace.
- III Con moto.
- IV Andante con moto.
- V Vivace.
- VI Vivace.
- VII Grazioso.
- VIII Presto non troppo.

Finale-Andante.
Υπό της ορχήστρας
(πρώτη εκτέλεσις).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. *Scarlattiana* ALFREDO CASELLA

Divertimento διὰ κλειδοκύμβαλον
καὶ 32 ὄργανα ἐπὶ θεμάτων τοῦ
Domenico Scarlatti.

Sinfonia.

Minuetto.

Capriccio.

Pastorale. *Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν*

Finale.

Ὁ κ. Alfredo Casella καὶ ἡ ὀρχήστρα
(πρώτη ἐκτέλεσις).

4. *La Giara* ALFREDO CASELLA

Συμφωνική σουίτα ἐκ τοῦ ὁμωνύμου
μπαλλέττου ἐπὶ διηγήματος τοῦ Pi-
randello.

- α) Πρελούδιο. Σικελικὸς χορὸς.
- β) Ἱστορία τῆς νεαρᾶς κόρης τῆς ἀπα-
θείσης ὑπὸ τῶν πειρατῶν, (σόλο-τε-
νόρου : ὁ κ. *Ὁθων Κόκκινος*). Εἴ-
σοδος καὶ χορὸς τῆς Νέλας. Εἴσοδος
καὶ διασκέδαισι τῶν χωρικῶν. Γενι-
κὸς χορὸς. Finale.

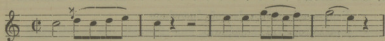
Ἡ ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. *Alfredo Casella*.
(πρώτη ἐκτέλεσις).

Πιάνο : STEINWAY & SONS
Ἀντιπρόσωπος : Ε. Τσαμουρτζής

J. HAYDN

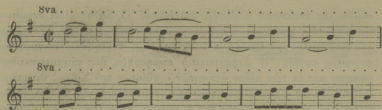
Συμφωνία αρ. 11 (Στρατιωτική).

Ἡ 11η συμφωνία τοῦ Χάιντ, (εἰς Σολ μείζον), εἶνε ἡ ἐπονομαζομένη «Στρατιωτικὴ» συμφωνία». Ὅφειλε τὴν προσωνυμίαν ταύτην εἰς τὸν δευτέρου τοῦ μέρους: Ἐν Allegretto βασιζόμενον εἰς μίαν—παρὰ τοῦ Χάιντ ἐπεξηρασμένην—γαλλικὴν μελωδίαν, ἣτις ἐχρησίμωσεν ἵνα ἐξ αὐτῆς δημιουργηθῇ μία μουσικὴ εἰκὼν περιέχουσα πλεῖστα πολεμικὰ στοιχεῖα.

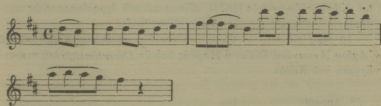

Εἶνε ἕν εἶδος ἀποχαιρετιστηρίου σκηπῆς, συνοδευομένης ἀπὸ μουσικὴν ἐμβατηρίου, τὴν ὁποίαν παίζουν ἀδιακόπως αἱ διάφοροι ὀμάδες τῆς ὀρχήστρας. Κατόπιν ἀκούεται ἀποτόμως τὸ αὐτὸ θέμα εἰς τὸν ἑλάσσονα τρόπον οὕτως—εἰσερχόμεθα εἰς τὸ μεσαῖον τμήμα, τὸ ὅποιον εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο σκεπάζεται ἀπὸ διάφορες σκιᾶς καὶ λαμβάνει ἕνα θλιβερόν χαρακτήρα. Ὅλιγον πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μέρους, ἐμφανίζεται ἐκ νέου ἀπροσδοκίτως ὁ στρατιωτικὸς χαρακτήρ ἢ γλυκεῖα ρωμάντσα σθένει σιγά, σιγά. . . . ὅταν ἔξαφνικοὶ ἦχοι τῶν σαλπύγων προκαλοῦν ἐκπληξιν. Εἰς τὴν ἐνορχήστρωσιν τοῦ Andante τούτου μεταχειρίζεται ὁ Χάιντ πλεῖστα ὅσα κρουστά: ἐκτὸς τῶν τυμπάνων, τριγόνων, κύμβαλα καὶ μέγα τύμπανον—πράγμα ἀσύνηθες διὰ τὴν ἐποχὴν του. Ἡ συμφωνία αὕτη δὲν περιέχει πραγματικὸν ἀργὸν μέρος, ἀκριβῶς ὅπως ἡ ὀγδόη τοῦ Μπετόβεν.

Τὸ πρῶτον μέρος ἀρχίζει—ὑστερα ἀπὸ μίαν θαυμασίαν εἰσαγωγὴν, μὴ στερουμένην πάθους εἰς μερικά σημεία—μὲ τὸ ἐπόμενον θέμα τὸ ὅποιον ἐκτελοῦν οἱ πλαγιάλυοι καὶ οἱ ὀξυάλιοι:

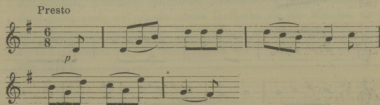
Πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς ἓν δεύτερον θέμα, περνοῦμε ἀπὸ διάφορα ἄλλα μέρη ἐξαιρετικῆς ἐμπνεύσεως. Εἰς αὐτὰ ἀνήκει τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον, μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ θέματος εἰς τὴν δεσποζούσαν, βιολιά καὶ πνευστὰ παίζουν πρῶτα μὲ ἓνα χαρακτῆρα ὄνειροπόλον καὶ κατόπιν ἡρωϊκῶς. Ἐξθὺς ἀμέσως ἀκούεται τὸ δεύτερον θέμα, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἐντύπωσιν ἤχων κιθάρας. Εἶνε μία καθαρῶς βιεννέζικη μελωδία ἢ ὁποία θὰ ἔκαμνε θαυμάσια καὶ ὡς ἐμβατήριον:

Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ κυρίου μέρους στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου θέματος καὶ φθάνει μέχρι μεγαλοπρεπείας.

Τὸ Μενουέττο τῆς συμφωνίας κλησιᾶζει πρὸς τὸ παλαιὸν ὄφος καὶ ἐξελλίσσεται μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν χάριτος. Εἰς τὸ **τρίτο** γεννᾶται ἡ ἐντύπωσις ὅτι κάποιον μεμονωμένον ζευγάρι ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σσηνῆς.

Τὸ κύριον θέμα τοῦ τελικοῦ μέρους:

κάνει την εντύπωσιν ἀληθινοῦ παιχνιδιοῦ. Ὁ Χάυδν δίδει ἐντούτοις εἰς αὐτὸ—διὰ μετατροπιῶν καὶ ἀντιστικτικῶν προικαλιμάτων,—δύσκολον καὶ ἐνεργητικὸν χαρακτήρα καὶ παρουσιάζει ταραχώδεις στιγμὰς καὶ σκοτεινὰς σκηνάς. Ἡ *Στρατιωτικὴ συμφωνία*, ἣτις παρέμεινε μέχρι σήμερον μία ἐκ τῶν πλέον ἀγαπητῶν συνθέσεων τοῦ Χάυδν, θεωρεῖται ἐν Ἀγγλίᾳ ὡς ἡ κορωνίς μεταξὺ τῶν συμφωνιῶν τοῦ συνθέτου καὶ ἐξετελέσθη κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐμφάνισιν ἑπτὰ φορές ἐν Λονδίῳ.

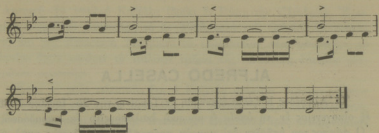
J. BRAHMS

Παραλλαγὴ ἐπὶ θέματος τοῦ Χάυδν

Τὸ πρῶτον ἔργον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Μπράμς ἤνοιξε τὸν δρόμον τοῦ πρὸς τὴν συμφωνικὴν μουσικὴν, ὑπῆρξαν αἱ «Παραλλαγὴ ἐπὶ θέματος τοῦ Χάυδν», ἔργον 56α (1874), αἵτινες καὶ τοῦ ἐξηρησίμευσαν ὡς προκαταρκτικὴ ἀσκησις εἰς τὰς τέσσαρας συμφωνίας του.

Τὸ πρὸς παραλλαγὴν θέμα, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Χορικὸν τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου*, ἔλαβεν ὁ Μπράμς ἀπὸ ἐν *Divertimento* διὰ πνευστὰ ὄργανα τοῦ Χάυδν.

Anpante ten

Τὸ θέμα τοῦτο παρουσιάζεται κατ' ἀρχάς ἐν ὅλῃ του τῇ ἀπλότητι καὶ τῇ ἀφελείᾳ του, μετ' ἐνορχηστρώσεως ὑπενθυμιζούσης τὴν τοῦ Χαΐδιν, ἀφ' ὅσον μόνα, μεταξύ τῶν ἐγγύθρων, ἐμφανίζονται τὰ βαθύχορδα μὲ τὰ *πιτσικάτα* τῶν ἐνισχύοντα τὸ μέρος τοῦ *κοντραραγκόντιου*. Ἡ μελωδία ἔχει καθαρῶς λαϊκὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον ἐνισχύει ἡ διαίρεσις ἀνὰ πέντε μέτρα τῶν πρώτων τμημάτων τῆς φράσεως.

Αἱ παραλλαγὴ εἶνε γραμμῆναι σύμφωνα μὲ τὸν τύπον τῆς «μεγάλης παραλλαγῆς» τοῦ Μπετόβεν. «Τὸ θέμα, ὅπως ἔλεγεν ὁ Μπίλωφ, δὲν ἔχει περισσοτέραν σημασίαν ἀφ' ὅσην ἔχει ὁ τίτλος ἐνὸς βιβλίου ἐν σχέσει μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τούτου».

Πολλὴ ἔξυπνα εἰς τὴν πρώτην παραλλαγὴν, ὁ Μπαρᾶς ἐπιτυγχάνει ἀπὸ τοῦς τελευταίους φθόγγους τοῦ θέματος, (τὸ *σι ὕφρεις* πεντάκις ἐπαναλαμβανόμενον), ἓνα περίεργον ἄκουσμα κωδῶνων. Εἰς τὰς ἐπομένας παραλλαγὰς ἀποδεικνύει μεγάλην δεξιότητα εἰς τὴν ἀντιστοιχίαν τέχνην καὶ ἐξαιρετικὴν ποιητικὴν διάθεσιν. Ἐκάστη ἐξ αὐτῶν εἶνε μία διαφορετικὴ εἰκὼν ποῦ παρουσιάζεται στὰ μάτια μας, πάντοτε χαρακτηριζομένη ἀπὸ ἰδιαίτερον ρυθμὸν, ἀπὸ διαφορετικὴν μελωδικὴν γραμμὴν, ἀπὸ νέαν τωνακότητα: ἡ δευτέρα εἶνε ζωηρὰ καὶ γεμάτη πνεῦμα ἡ τρίτη γοητευτικὴ καὶ χαριτωμένη, ἡ τετάρτη πλεόν σοβαρά, (δξύαιλος καὶ κέρας σόλο) ἡ πέμπτη ἐξαιρετικὰ δηκτικὴ μὲ τὴν παιχιδιάρωσιν ἀνάμειξιν τοῦ ρυθμοῦ τῶν $\frac{3}{8}$ καὶ $\frac{2}{8}$, ἡ ἕκτη γεμάτη ἐνεργητικότητα καὶ δύναμιν, ἡ ἑβδόμη γοητευτικὴ *sicilianna* ἡ ὀγδόη διαφανὴς σὰν ἓνας χορὸς σκιαῶ καὶ μὲ τὸν τόσον ἰδιῶντα εἰς τὸν Μπαρᾶς τρόπον τῶν ἑλασσόνων σιέρτσου του. Ἐνα σοβαρὸν *φινάλε*, ἐπάνω εἰς ἓν *ἔμμονον βᾶσιμον*, (*basso ostinato*), χρησιμεύει ὡς εὐρεία καταλείπει τοῦ ἔργου.

ALFREDO CASELLA

Ὁ Ἀλφρέδος Καζέλλα ἐγεννήθη ἐν Τουρίνῳ τὴν 25 Ἰουλίου 1883 ἐξ οἰκογενείας ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ μουσικὴ ἐκαλλιιεργεῖτο ἐκ παραδόσεως. Ὁ πάππος του ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν πρῶτος βιολοντσέλλιστὴς παρὰ τῇ βασιλικῇ Αὐλῇ τῆς Σαοδηνίας. Ὁ πατὴρ του Κάρολος καὶ αὐτὸς ἀριστος βιολοντσέλλιστὴς, ἐδίδασκεν ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὸ Μουσικὸν Λύκειον τοῦ Τουρίνου. Ἐπίσης ἔκτακτοι δεξιότηχαι τοῦ βιολοντσέλλου ὑπῆρξαν οἱ θεοὶ του Τζιοακίνο καὶ Τσεζαρε, ἐνῶ λαμπρὰ κλειδοκονμβαλιστρια ἦτο ἡ μητέρα του Maria Bordino, μαθήτρια τοῦ Carlo Rossaro ἀπὸ τοῦ Τουρίνου, ὅστις ἐχρημάτισε φίλος τοῦ Λίστ καὶ ἐκ τῶν πρῶτων ὀπαδῶν τοῦ Βάγνερ ἐν Ἰταλίᾳ. Ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς μητρὸς του ὁ μικρὸς Ἀλφρέδος ἤρχισε τὰς σπουδὰς τοῦ κλειδοκονμβαλοῦ εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν ὀκταετῆς ἐνεφανίζετο ἤδη εἰς συναλίαν ἐν Τουρίνῳ καὶ ἔπαιζε Μπάχ, Σκαρλάτι καὶ Σοπέν. Ὁ Giuseppe Martucci, ὅστις τὸν ἤκουσεν, ἔμεινεν ἐκπληκτὸς πρὸ τοῦ ἐξαιρετικοῦ ταλάντου τοῦ παιδιοῦ. Ἀντιθέτως ὁ οἰκογενειακὸς φίλος Galileo Ferraris, παρατηρῶν τὰς τάσεις πρὸς τὰς ἐπιστήμας καὶ ἰδίως πρὸς τὸν ἠλεκτροισμὸν, τοῦ νεαροῦ Ἀλφρέδου, προουονίζετο δι' αὐτὸν μέλλοντα μηχανικόν.

Εἰς ἡλικίαν 13 ἐτῶν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, ὁ Καζέλλα μετέβη εἰς Παρισίους ἵνα τελειοποιηθῇ εἰς τὰς μουσικὰς του σπουδὰς—τρία ἔτη ἀργότερον ἐτύγγανε πρῶτον βραβεῖον εἰς τὸ πιάνο ἐν τῷ Ὁδεῖῳ τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης. Ταυτοχρόνως ἐσπούδαζεν ἀρμονίαν, ἀντίστιξιν καὶ φωνῆν ὑπὸ τοῦς Leroux καὶ Fauré.

Αὐτοδίδακτος ἀντιθέτως ὑπῆρξεν εἰς τὴν σύνθεσιν· δὲν ἔσχε καθηγητὰς.

Ἀπὸ τοῦ 1900 χρονολογεῖται ἡ συνεχὴς δρᾶσις τοῦ Καζέλλα ὡς πιανίστα, συνθέτου—καὶ εἶτα διευθυντοῦ ὀρχήστρας καὶ μουσικολόγου—ἧτις ἐμέλλε νὰ τὸν κάμῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον γνωστὸν εἰς τὸν κόσμον. Ἀπὸ τοῦ 1911 μέχρι τοῦ 1914 ὁ Καζέλλα ἐδίδασκεν κλειδοκονμβαλον εἰς τὸ Ὁδεῖον τῶν Παρισίων. Τὸ 1915 ἐκλήθη ἵνα ἀνάλθῃ ἀνάλογον ἔδραν εἰς τὸ Βασιλικὸν Μουσικὸν Λύκειον Ἀγίας Καικιλίας τῆς Ρώμης, θέσιν ἣν ἐγκατέλειψεν τὸ 1822 ἵνα ἐπιδοθῇ μετὰ μεγαλυτέρας εὐκολίας εἰς τὰ καλλιτεχνικά του ταξίδια καὶ ἰδίως ἐν Βορείῳ

Ἄμερικῇ. Τὸ 1917 ὁ Καζέλλα ἰδρύει ἐν Ρώμῃ τὴν «Ἱταλικὴν Ἑταιρίαν συγχρόνου μουσικῆς», τὸ δὲ 1923, μετὰ τοῦ Gabriele-D. Anunzio καὶ τοῦ Francesco Malipiero τὸ «Σωματεῖον νέας μουσικῆς», τὸ ὁποῖον ἔγινε κατόπιν τὸ Ἱταλικὸν τμήμα τῆς «Διεθνoῦς ἑταιρίας συγχρόνου μουσικῆς».

Κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη ὁ Καζέλλα καλεῖται ἐκάστην ἄνοιξιν ἵνα διευθύνῃ τὰς λαϊκὰς συναυλίας τῆς *Boston Symphony Orchestra*. Ἐπίσης ἀποτελεῖ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς μεταφoύθμιον τῶν βασιλ. Ὁδείων τῆς Ἱταλίας. Ὡς μουσικοκριτικὸς εἶνε ἀπὸ τριετίας ἀνταποκριτὴς διὰ τὴν Ἱταλίαν τοῦ *Cristian Science Monitor* τῆς Βοστώνης καὶ τῆς *Ἐφημερίδος τῆς Φραγκφοῦρτης*.

ALFREDO CASELLA

Scarlattiana (1926)

Divertimento διὰ κλειδοκύμβαλον καὶ 32 ὄργανα ἐπὶ μουσικῆς τοῦ Δομηνίκου Σκαρλάττι.

Sinfonia.

Minuetto.

Capriccio.

Pastorale.

Finale.

Εἶνε ἀναμφισβητήτως εὐκολώτερον ν' ἀκούσῃ κανεὶς αὐτὸ τὸ ἔργον παρὰ νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν του. Διότι πράγματι ἡ *Scarlattiana* δὲν εἶνε οὔτε διασκευή, οὔτε μεταγραφὴ, οὔτε μίμησις. Εἶνε ἔργον ἐντελῶς σύγχρονον, ἀτομικὸν δημιουργημᾶ βασιζόμενον ἐπὶ μελοδικοῦ ὕλικου ἀποτελουμένου ἐκ πλείον τῶν 80 θεματικῶν ἀποσπασμάτων δανεισμένων, ὀλίγον ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὸ θαυμασίον αὐτὸ ἔργον—ἄγνωστον ἀπὸ τὴν πλειονότητα τῶν δεξιoτεχνῶν τοῦ κλειδοκυμβάλου—τὸ ὁποῖον ἀπαρτίζει ἡ ἐκ 545 *sonate* συλλογὴ τοῦ μεγάλου μουσοῦργοῦ τῆς Νεαπόλεως.

Ἡ *Scarlattiana* εἶνε κυρίως μία προσπάθεια πρὸς ἐπανασύνδεσιν τοῦ παρόντος—ὑπεράνω τοῦ ρωμαντισμοῦ ὁ ὁποῖος ἔχει ἐντελῶς ἀποκλεισθεῖ ἀπὸ τὸ ἔργον αὐτό, τόσο πνευματικῶς ὅσον καὶ τεχνικῶς—καὶ τῇ βοήθειᾳ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου προφητικoῦ δημιουργήματος ποῦ μᾶς ἀφῆσεν ἀποθνήσκων ὁ γέρο—Βέρδης: δηλ. τοῦ *Φάλσoφφ*

—πρὸς μίαν παράδοσιν τῆς ἰταλικῆς ὀργανικῆς μουσικῆς τὴν ὁποίαν ὁ λήξας αἰὼν ἐφαίνετο ὅτι διὰ παντὸς εἶχε διαφορῆει.

Ἡ *Scarlattiana* συνετέθη τὸ 1926 τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς *New York Symphony Orchestra* καὶ ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1927 ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ὀρχήστραν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὄττο Κλέμπερερ, τῇ συμμετοχῇ εἰς τὸ πιάνο, τοῦ συνθέτου.

Τὸ ἔργον ἔχει ἐνορχηστρωθεῖ διὰ σύνολον ἀρκετὰ περιορισμένον, τὸ ὁποῖον ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ περιέχει μεγάλην ποικιλίαν χρωμάτων. Τὸ δὲ πιάνο, χωρὶς νὰ φθάσῃ ποτὲ τὴν ὑψίστην δεξιότηγίαν. ἐμφανίζεται, εἰς τὴν ὥραν του, εἰς τὸ μέσον τῆς μικρᾶς αὐτῆς ὀρχήστρας, σὰν ἕνας μέγιστος ἄρχων τοῦ παρελθόντος, ἐν τῷ μέσῳ τῶν αὐλικῶν του.

ALFREDO CASELLA

La Giara

Συμφωνικὴ σουίτα ἐκ τοῦ ὁμωνύμου μπαλλέττου, καὶ ἐπὶ διηγῆματος τοῦ Πιραντέλλο.

α) Πρελούδιον. Σικελικὸς χορὸς.

β) Ἱστορία τῆς νεαρᾶς κόρης τῆς ἀπαχθείσης ὑπὸ τῶν πειρατῶν. «Ἐπίσοδος καὶ χορὸς τῆς Νέλας» Ἐπίσοδος καὶ διασκέδασις τῶν χωρικῶν. Γενικὸς χορὸς. Φινάλε.

Ἡ σουίτα αὕτη ἔχει ληφθεῖ ἀπὸ τὸ μονόπρακτο μπαλλέττο *La Giara* (Τὸ πιθάρι), τὸ ὁποῖον εἶχε γράψει ὁ Καζέλλα διὰ τὰ σοῦηδικὰ μπαλλέττα. Συνετέθη κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1924 καὶ ἐπαίχθη διὰ πρῶτην φορὰν, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῶν Ἡλωσίων—Πεδίων τῶν Παρισίων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καζέλλα. Τὸ χορογραφικὸν μέρος τοῦ ἔργου εἶχε συντεθεῖ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Borlin, αἱ σκηνογραφίαι καὶ τὰ ἐνδύματα ὑπὸ τοῦ Chirico.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ μπαλλέττου τούτου βασιζέται ἐπὶ ἐνὸς κωμικοῦ, διηγῆματος τοῦ Πιραντέλλο, τὸ ὁποῖον διεσκεύασεν αὐτὸς ὁ συνθέτης. Περιγράφει ἕνα γεγονός τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς τῆς Σικελίας καὶ συνοψίζεται εἰς τὰ ἑξῆς:

Ἕνας πλούσιος καὶ φιλάργυρος κτηματίας, ὁ Δὸν Λόλλο Τσιράφα ἔχει ἕνα τεράστιον πιθάρι τοῦ λαδιοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον εἶνε ἐπτάκτως ὑπε-

ρήφανος. Ένας ἀδέξιος χωρικός ἀναποδογυρίζει κατὰ λάθος αὐτὸ τὸ πιθάρι καὶ σπάζει ἕνα μέρος τῶν χειλέων. Τὸν Δὸν Λόλλο πνίγει ἀπελπισία γι' αὐτό. Στέλλει καὶ φρονιάζει ἕνα γέρο-καμπούρη τοῦ χωριοῦ, τὸν Τοῖ Δίμα Λικᾶζι, διάσημον συγκολλητὴν ὑλικῶν καὶ λαγίμων, διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ζημίαν. Διὰ νὰ κάμῃ εὐκολώτερα τὴν δουλειάν του, ὁ καμπούρης μπαίνει μέσα εἰς τὸ πιθάρι ἀφοῦ ὁμως ἐτελειώσῃ τὴν ἐπιδιόρθωσιν, προσπαθεῖ νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλ' ἀνακαλύπτει, πρὸς μὴδὲν τοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στόμιον. Ὁ Δὸν Λόλλο ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν δέχεται νὰ σπᾶσιν τὸ πιθάρι διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ καμπούρης. Ὁ αἰχμάλωτος ἐν τῷ μεταξὺ ἀρχίζει νὰ συνειθίζῃ μὲ τὴν συμφορὰν του. Ἡ νύχτα πέφτει, ἡ σελήνη φωτίζει τὴν σκηνήν· στριμώνεται μέσα στὴ φυλακὴν του, καὶ φιλοσοφικὰ κλπίζει τὴν πύαν του, ὁ καπνὸς τῆς ὁποίας βγαίνει σὰν σύννεφο ἔξω ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ πιθαριοῦ. Σὲ κάποιαν ἀπόστασιν ἀκούεται ἕνα λαϊκὸ σικελικὸ τραγοῦδι.

Ἡ κόρη τοῦ κτηματίου, ἡ Νέλα βγαίνει ἀπὸ τὸ σπήτι καὶ χορεύει γύρω ἀπὸ τὸ πιθάρι.

Χωρικοὶ ἀστεϊεύονται μὲ τὸν αἰχμάλωτον καμπούρη, χορεύουν καὶ κάμνουν τόσον θόρυβον ποῦ δὲν ἀφίνουν τὸν Δὸν Λόλλο νὰ κοιμηθῇ. Ἐξω φρενῶν βγαίνει ἀπὸ τὸ σπήτι του καὶ ξαφνικὰ, κλωσᾷ τὸ πιθάρι αὐτὸ ἀρχίζει νὰ κυλᾷ, νὰ κατεβαίη τὴν κοιλάδα, μέχρις οὐ σταματᾷ μπροστὰ σὲ μία ἐλιά. Σπάζει καὶ ὁ καμπούρης, ἐλεύθερος τέλος, φέρεται ἐν θριάμβῳ ἐπάνω στοὺς ὄμους τῶν φαιδρῶν συντρόφων του.

Ἡ *Σουίτα* ἡ ληφθεῖσα ἐκ τοῦ μπαλέττου τοῦ Καζέλλα ἐπαίχθη διὰ πρώτην φορὰν ἐν συναυλίᾳ τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1925, ὑπὸ τῆς Φιλαρμονικῆς Ἑταιρίας τῆς Νέας Ὑόρκης. Περιλαμβάνει ὀκτὼ μέρη, ἔξ ὧν τὰ ἔξ τελευταῖα ἐκτελοῦνται ἄνευ διακοπῆς:

I.—α) *Πρελούτιο*, (andantino dolce, quasi pastorale $\frac{1}{8}$) εἰσάγον τόν:

β) *Σικελικὸν λαϊκὸν χορὸν*, (allegro vivace $\frac{4}{8}$).

II.—α) *Νυκτερινόν*, (lento; calmissimo, $\frac{12}{8}$ con sordini).

Τὸ μέρος αὐτὸ παίζεται ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σελήνη ὑψώνεται καὶ φωτίζει τὴν σκηνήν. Ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τὸ τέρστιον πιθάρι περιτριγυρισμένο ἀπὸ τὸν καπνὸν ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὴν πύαν τοῦ καμπούρη, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται στριμωγμένος μέσα στὴν χονδροειδῆ φυλακὴν του.

Ἀκούεται, ἀπὸ μακριὰ, ἡ φωνὴ ἐνὸς χωρικοῦ ποῦ ψάλλει ἕνα λαϊκὸ σικελικὸ τραγοῦδι. (Εἰς τὸ μπαλέττο, τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ἐκτελεῖται ἀπὸ ἕνα τερόρον, ὀπισθεν τῆς σκηνῆς).

Μετά τὸ μέρος τοῦτο ἀκολουθεῖ, ἄνευ διακοπῆς ὁ β) *Χορὸς τῆς Νέλας*, τεμάχιον τὸ ὁποῖον εἰς τὸ μπαλέττο, συνοδεύει τὴν εἴσοδον τῆς κόρης τοῦ κτηματίου καὶ τὸν χορὸν τῆς γύρω ἀπὸ τὸ πηθάρι. *Vivacissimo e leggero* ^{3/4}, γρήγορα *στακκάτα πιτσικάττα*, μικρὸν τύμπανον καὶ βασικὸν τύμπανον).

γ). *Εἴσοδος τῶν χωρικῶν* καὶ

δ). *Brindisi*. Ἡ Νέλα καλεῖ τοὺς χωρικοὺς ποὺ παραμονεύουν εἰς ἀπόστασιν. Εἰσέρχονται κρατοῦντες φαγητὰ καὶ φιάλας οἴνου καὶ προσητοιμάζονται διὰ τὴν διασκεδάσιν. Πίνουν εἰς ὑγείαν τοῦ αἰχμαλώτου καὶ ἡ ὀρχήστρα ξεσπᾷ εἰς ἓνα ζωηρὸν *allegro deciso*, διὰ κόρνα, τρομπόνια καὶ σάλπιγγας (*giocoso e virile, fortissimo*).

ε). *Γενικὸς χορὸς*, (*allegro rude e selvaggio* ^{3/4}, *orgiastico e brutale*). Οἱ χωρικοὶ μεθυσμένοι χορεύουν ἓνα ἄγριον χορὸν γύρω ἀπὸ τὸ πηθάρι.

στ). *Finale*. Τὸ μέρος αὐτὸ συνοδεύει τὴν καταστροφὴν τοῦ πιθαριοῦ ἀπὸ τὸν Δὸν Λόλλο, τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Τσι Δίμα καὶ τὴν χαρὰν τῶν χωρικῶν οἱ ὁποῖοι ἐγκαταλείπουν τὴν σκηνὴν φέροντες ἐν θριάμβῳ τὸν καμπούρην.

Τὸ ἔργον ἔχει ἀφιερωθῆ εἰς τὸν Willem Mengelberg.

Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 1930 ὥραν 6.30' μ. μ.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΛΙΣΤ

BRONISLAW HUBERMAN

Κυριακὴ 21 Δεκεμβρίου ὥρα 11 π. μ.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

bb

